

אין העולם הזה" נוהג לבקש את קוראיו להקדיש תשומת-לב

מיוחדת למאמר מסויים. הוא סופה הפעם מקו זה. גם מי שאינו

אוהב לעיין בחומר המכיל נתונים כלכליים, חייב לקרוא כתבה זו,

שהוכנה בעזרת כמה מן המומחים החשובים ביותר בארץ. כי

לעובדות הנחשפות בה יש השלכה ישירה על חייו של כל אזרח

התגלית

זהו מילונד אכזרי, אין אדם ואין עם בעולם שלא יוציא את האגורה האחרונה שבכיסו כדי להגן על חייו. אין אדם נורמלי בישראל שלא יצדיק את הוצאת כל הסכומים הדרושים להגנה על קיום המדינה ואורחיה — יהיה המחיר אשר יהיה. אולם, כאשר מחיר התגנה על הקיום מסכן בעצמו את הקיום — עלולה התרופה להיות גרועה מן המחלה עצמה. במיקרה כזה, חייב הרופא לבדוק את התרופה. לשקול בקפדנות עילאית את המינון הנכון. בדיוק לכך אין ממשלת-ישראל מסוגלת. כפי שניווכח בהמשך הדברים, היא מהווה בעצמה חלק מן המילונד, המסכן את המדינה. חוסרי-המחשבה וחוסרי-האחריות, העטופים בדגל של מליצות לאומיות, יוצרים מחדל לאומי המעמיד בצד את כל המחשבים האחרים, שהיו ועוד יהיו.

אילו הייתי ערבי, הייתי מביא לחורבנה של מדינת-ישראל מבלי לירות אף כדור אחד, אמר לי לא מכבר כלכלן אירופי נודע. "די לערבים לקיים את האיום הצבאי על ישראל ולהסלים את מירוץ החימוש. ישראל לא תוכל לעמוד בעומס לנצח, והיא תכרע תחתיו במוקדם או במאוחר." האיש פיתח באוזני פאראדוקס. המכשיר לחורבן ישראל, הסכר, יהיה תקציב-הביטחון של ישראל עצמה. לערבים יש שפע של כוח-אדם. החזקת מאות אלפי צעירים בצבאות-הקבע מקילה

מאת אורי אבנרי

מיספרים מדהימים

האזרח הישראלי, המוצף תישפוכת בלתי-פוסקת של אנטי-מידע הנמלטים מכלי-תקשורת קלוקלים, אינו מסוגל להעריך את מלוא מישקל תקציב-הביטחון הרבץ עליו.

לפי הסטטיסטיקה הרשמית, יגיע תקציב-הביטחון בשנת-התקציב הקרובה ל-22 מיליארד לירות — שהם 39.1% מתקציב המדינה ו-29.5% מכל התוצר הלאומי הגולמי. כדומר: תקציב-הביטחון לבדו מהווה ארבע עשיריות של תקציב המדינה הכביר, ושקושי עשיריות של כל המשק הישראלי.

זה גקרא בקלות — אך צריכים להסטיק לרגע כדי להבין את מלוא המשמעות של מיספרים אלה. אין להם אח ורע בעולם כולו. שום מדינה מודרנית אינה מת-קרכת למיספרים כאלה — גם לא שני הענקים הצבאיים.

לפני 11 שנים בלבד, לפני שהגענו אל "גבולות הביטחון האידיאליים" במלחמת ששת-הימים, היה תקציב-הביטחון פחות ממיליארד לירות. פחות מ-10% של התוצר הלאומי ופחות מרבע תקציב-המדינה. כמובנים כלכליים, גרמו מלחמת ששת-הימים וספיחיה המדיניים לשואה כלכלית.

אולם מיספרים רישמיים אלה — מדחימים ככל שיהיו — אינם מספרים את כל האמת.

חובות המדינה מגיעים עתה ל-8 מיליארד דולרים (64 מיליארד ל"י) והריבית הממוצעת עליהם היא כ-8%. בשנה הקרובה תוציא המדינה כ-10 מיליארד ל"י על תשלומי קרן וריבית בלבד.

מניין באו חובות אלה? רובם הגדול נובע מהוצאות ביטחוניות בעבר, כי בכל שנה נכנסת המדינה ל-"התחייבויות מוקדמות" נוספות. על-חשבון רכישות-נשק הנמ-שכות שנים אחדות.

אם נוסיף חובות והתחייבויות ביטחוניות אלה על תקציב-הביטחון, נגיע להוצאה ביטחונית של 27 עד 30 מיליארד לירות בשנה הקרובה — שהם 50% עד 55% של תקציב-המדינה.

כדומר — ההוצאה הביטחונית הישירה עולה על מחצית תקציב המדינה, ומגיעה ל-40% (מיספר מדחים!) של התוצר הלאומי המיש-גולמי כולו.

כי 15 יותר מארה"ב!

אולם מיספרים אלה כוללים רק את ההוצאה הביטחונית הישירה — הסכומים הכלולים בתקציב מישר-די-הביטחון והחובות. למעשה מוציאים כל חמיש-רדים הממשלתיים האחרים הוצאות הנובעות במישרין מן הצרכים הביטחוניים.

למשל: סידורי-הביטחון ברחבי העולם, הדרושים להגנה מפני פעולות הפיראטון — הגנה על טיסות אל-יעל ועל נציגויות ישראליות בעולם, הבטחת אישים וכו' — עולים מ-250 עד 300 מיליון לירות נוספות. (אותם כסילים המדברים בוליוול על האפקטיביות של אירגוני הפיראטון — מוטב שיהיהרו בסכום זה. יש להוסיף אליו את כל ההוצאות של צה"ל ושירותי-הביטחון לפח"ע — "פעילות חבלנית עוינת.")

המישטרה מוציאה על מלחמה בטרור כ-20 מיליון ל"י. מחקרים אוניברסיטאיים המוקדשים לנושאים ביטחוניים, שאינם מופיעים בתקציב-הביטחון, מגיעים ל-30 מיליון ל"י נוספות. הוצאות מערכת-הבריאות לצורכי שעת-חירום, אבטחת בתי-הספר, גרנע-ולף ואחד נושאים אחרים, וזללים מדי-שנה סכומים המשולבים בתקציב המיש-רדים האחרים.

בסך-הכל אפשר להעריך את ההוצאות הביטחוניות בתקציב המיש-רדים השונים, מילכד מישרדי-הביטחון, כחצי מיליארד ל"י. גם סכומים אלה אינם מצעים את מלוא ההוצאה הביטחונית.

על מצב התעסוקה בארצות-ערב. לעומת זאת, גיוס כוח-האדם בישראל, כדי לקדם פני סכנות. מטיל על המשק הישראלי מעמס קטלני. כשהערבים עוברים למערכות-נשק יקרות יותר ויותר, הם מכריחים את ישראל לנהוג כמוהם. אולם לישראל אין מעיינות-נפט למימון הרכש, וזרם הכסף הזר — היהודי והלא-יהודי — לא יוכל לספק את הדרוש לאורך ימים. כך, עלידי אזעקות-שווא מילחמתיות שנועדו לקיים את המתח הביטחוני הישראלי, ואולי גם עלידי מלחמות קטנות מדי פעם, יכולים הערבים להביא לדילדול המדינה ולהתשת כוחה הכלכלי המוגבל. הסיכון לערבים הוא אפסי, כי גם כשפורצת מלחמה, ימנעו המעצמות ניצחון ישראלי.

..מצאתי! בוא נקנה את ישראל!"

על רקע זה יש לבחון את תקציב-הביטחון של ישראל. מצד אחד, הוא נועד להגן על המדינה מפני סכנות נוראות. אך מצד שני עולד הוא עצמו לחפור לנשק ערבי נגד ישראל — נשק מתוחכם ויעיר יותר מכל טיפ או תותח.

באחת הקאריקטורות שפורסמו לאחרונה בעולם, אומר שיך ערבי אחד לחברו: "יש לי רעיון! הבה נקנה את ישראל!"

אין זה מצחיק, כי הכנסות-הנפט השנתיות של הערבים עולות עתה בהרבה על כל התוצרה-הלאומי-הגולמי של ישראל. אך הערבים לא יקנו את ישראל. תחת זאת, הם עלולים לנסות לחנוק-אותה באמצעות הוצאות הביטחון.

* התוצר הלאומי הגולמי" הוא סך-הכל הסטטיסטי של כל חפעולות במשק.

* קאריקטורה בעיתון אטלנטה ג'ורנל בעיר אטלנטה, ארצות-הברית.